

ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ

The Learning Outcomes of Undergraduate Students with Academic and Vocational Backgrounds

วีระวรรณ ศรีตะลานุคค์¹, นวัตกร โพธิสาร¹,

สหเทพ คำสุริยา¹, จินภาทิพย์ ศรีเมือง¹

Werawon Sritalanook¹, Nawattakorn Potisan¹,

Sahatep Kumsuriya¹, Jinpatip Srimuang¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ และเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในการพัฒนานักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาที่แตกต่าง โดยได้ทำการศึกษาประชากรที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ของสาขาเทคโนโลยีมีัลติมีเดีย คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 17 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของยามานะที่ระดับความน่าเชื่อถือ ร้อยละ 95 ทำให้ได้ตัวอย่าง 16 คน ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือของการวิจัยนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่นเชิงสถิติ เท่ากับ 0.99 และดำเนินการเก็บข้อมูลในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2558 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบน และค่าที่

ผลการวิจัย พบว่า ก่อนเข้ารับการศึกษา นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ด้านทักษะปัญญาในระดับน้อย และนักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ด้านนี้ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์ค่าที่แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีผลการเรียนรู้ในทุกด้านก่อนเข้ารับการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม ภายหลังเข้ารับการศึกษา พบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ในระดับมาก แต่นักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการเรียนรู้ดีกว่านักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และที่ระดับ 0.05 และผลการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนในรายวิชานี้ยืนยันผลการเรียนรู้ที่แตกต่างของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มจริง ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนควรจัดแยกนักศึกษาสองกลุ่มนี้เพื่ออาจารย์จะได้เพิ่มเติมทักษะที่ยังพร่องได้อย่างเต็มที่ให้กับนักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเฉพาะทักษะวิชาชีพ การทำงาน การปกครองตน และความรับผิดชอบ ในขณะที่นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพควรได้รับการ

¹ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

¹ Rajamangala University of Technology Isan surin Campus

พัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร นอกจากนั้น การจัดการเรียนการสอนควรมุ่งเน้นการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษา

คำสำคัญ: กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ

Abstract

The research objectives were to identify learning outcomes according to TQF among undergraduate students with academic and vocational backgrounds and to suggest more effective instructions. Data were collected from 16 out of 17 sophomores in the Multimedia Technology Program, Faculty of Management Technology, Rajamangala University of Technology–Isan, Surin Campus, during August 2015 through the interviews and the questionnaires with 0.99 statistical reliability and were analyzed by using means, standard deviations, and t-test.

The results revealed that before their studies in the program, students from vocational colleges had low-leveled intelligent skills and lower than students from secondary schools who were at moderate-leveled whereas the t-test showed that both had no statistically differences. However, after their schoolings, students of both groups gained their learning outcomes to high-leveled. The t-test identified that students from secondary schools had gained statistically less learning outcomes in all aspects than the other group with $p < 0.01$ and $p < 0.05$. Furthermore, the results of the instructors' interviews confirmed the significant student developments of the groups. Therefore, the two groups should be instructed separately in order that instructors could effectively fulfill skills for students from secondary schools especially in vocational skills, working skills, self-directed and responsible skills while students from vocational colleges could be developed in communication skills. Moreover, instructions need to emphasize in fostering good characteristics to students.

Keywords: Thailand Qualification Frameworks for Higher Education, academic skills, vocational skills

บทนำ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาให้กับผู้สำเร็จการศึกษาจากมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นทักษะวิชาการ และผู้สำเร็จ

การศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพตามหลักสูตรการอาชีวศึกษาที่เน้นทักษะวิชาชีพ เมื่อเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาแล้ว นักศึกษาทั้งสองกลุ่มนี้เรียนในชั้นเรียนเดียวกัน อาทิ หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีมีเดีย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) คณะเทคโนโลยี

การจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ที่ไม่ได้แยกกลุ่มนักศึกษาในระหว่างการเรียนการสอนของแต่ละรายวิชา ดังนั้น การวิจัยนี้จึงได้ทำการศึกษาผลการเรียนรู้ทั้งก่อนและหลังเข้ารับการศึกษาของนักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาแตกต่างกันนำไปสู่การเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างบัณฑิตคุณภาพที่มีคุณลักษณะสอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (วีระวรรณ ศรีตะลานุศค์, 2558: 17-30) งานวิจัยนี้มีกรอบการวิจัยดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 6-7) เป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ การแบ่งสายวิชา ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ โดยมุ่งเน้นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพเพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต และสื่อสารให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและมั่นใจถึงกระบวนการผลิตบัณฑิต เมื่อพิจารณามาตรฐานหลักสูตรของประเทศไทยจะเห็นว่ามีความแตกต่างจากหลายประเทศ อาทิ

มหาวิทยาลัยการจัดการสิงคโปร์ ซึ่งมีชื่อเสียงในด้านการศึกษาที่มีคุณภาพสูงที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการรับมือกับความท้าทายของสภาวะเศรษฐกิจที่มีเติบโตอย่างรวดเร็วของทวีปเอเชียรวดเร็ว ท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรมและให้ความสำคัญกับการมีปฏิสัมพันธ์

ของนักศึกษา รวมทั้งเห็นการเรียนรู้แบบสหสาขาวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในเอเชียที่มีความสำคัญระดับนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Singapore Management University, 2016)

สำหรับประเทศเยอรมัน จุดเด่นด้านการศึกษาคือ ระบบการพัฒนาทักษะฝีมือนักเรียนที่ใช้บังคับกับนักเรียนทั้งหมด ยกเว้นนักเรียนที่จะศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัย สิ่งนี้เป็นจุดเริ่มต้นของระบบการศึกษาแบบคู่ขนาน (dual education) ที่ประกอบด้วย การเรียนกับการฝึกงาน โดยรัฐบาลกับนายจ้างรับผิดชอบร่วมกันในการดำเนินงาน ในปี 1969 เยอรมันใช้กฎหมายการฝึกงานด้านอาชีวศึกษา (Vocational Training Act of 1969) กำหนดให้นักเรียนที่จบชั้นมัธยมและไม่ศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยจะต้องเป็นนักเรียนฝึกงานในหลักสูตรวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่งที่มีทั้งหมด 480 หลักสูตร สัญญาการฝึกงานมีระยะเวลา 2-3 ปี ช่วงการฝึกงาน ในสัปดาห์หนึ่ง นักศึกษาใช้เวลาเรียน 1 วัน ที่สถาบันการศึกษา และอีก 4 วัน ที่โรงงานของนายจ้าง ช่วงฝึกงาน นักศึกษาจะได้รับ ค่าแรงฝึกงาน หลังจากการฝึกงานสิ้นสุดลงจะมีการสอบข้อเขียนและประเมินผลงานการฝึกงาน นักศึกษาที่สอบผ่านจะได้รับใบรับรองการฝึกงานที่ทุกบริษัทในเยอรมันให้การยอมรับ การศึกษาแบบฝึกงานของเยอรมัน เป็นระบบที่ดำเนินงานทั้งประเทศ การฝึกงานจะครอบคลุมทุกสาขาอาชีพเกี่ยวกับอุตสาหกรรมและบริการ ทำให้เยอรมันมีแรงงานที่มีทักษะมากที่สุดในโลก และคนที่เข้าสู่ตลาดแรงงานครั้งแรกมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตัวเอง การเตรียมการอย่างดีเลิศของเยอรมันเพื่อผลิตแรงงานที่มีคุณภาพดังกล่าวจึงเป็นกุญแจสำคัญต่อความสำเร็จทางเศรษฐกิจ สำหรับประเทศญี่ปุ่นนั้น แม้ไม่มีระบบการศึกษาแบบ

อาชีพที่โดดเด่นเช่นเดียวกับเยอรมนี แต่บริษัทรับคนงานใหม่จากนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยดูจากคุณสมบัติที่เป็นความสามารถทั่วไป การที่ธุรกิจรับพนักงานจากคุณสมบัติทั่วไปดังกล่าว ทำให้ญี่ปุ่นต้องวางหลักสูตรการศึกษาระดับโรงเรียนให้มีมาตรฐานสูงมาก และบริษัทส่วนใหญ่จะมีหลักสูตรการฝึกฝนอบรมแก่พนักงานใหม่ในด้านต่างๆ (ไทยพับลิกเซ็น, 2558)

จะเห็นได้ว่า ประเทศสิงคโปร์เน้นคุณภาพบัณฑิตที่สามารถทำงานกับวัฒนธรรมที่หลากหลายในเอเชียและเน้นการเป็นผู้นำ ในขณะที่เยอรมันและญี่ปุ่นเน้นการผลิตแรงงานที่มุ่งตอบสนองต่อการสร้างความมั่นคงเชิงธุรกิจ สำหรับประเทศไทยแม้มีการกำหนดกรอบและปริมาณการผลิตบัณฑิต แต่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจนัก

การบริหารจัดการมาตรฐานหลักสูตรในระดับ สถาบันอุดมศึกษาได้ใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรอุดมศึกษาเพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะสอดคล้องตามกรอบมาตรฐานและได้รับการอนุมัติให้เปิดสอน ดังเช่น หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีมีเดีย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ได้เปิดทำการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 เป็นต้นมา มีปรัชญาว่า บัณฑิตเทคโนโลยีมีเดีย มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานทั้งทางวิชาการรวมทั้งวิชาชีพ และเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 5 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อผลิตนักเทคโนโลยีมีเดีย ที่มีความรู้ความสามารถในวิชาทางด้าน การสร้างสรรค์เพื่อสื่อทางเทคโนโลยีสื่อประสมและสื่ออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการสื่อสารมวลชนมีความสามารถพิเศษในการวางแผน วิเคราะห์ วิจัย และการแก้

ปัญหา 2) เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความสำนึกในจรรยาบรรณวิชาชีพ 3) เพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีภาวะการเป็นผู้นำและผู้ตามสามารถเสนอความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และมีความรับผิดชอบในภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4) สามารถใช้ข้อมูลเชิงตัวเลข เทคโนโลยีสารสนเทศในงานสื่อมวลชนรวมทั้งประกอบการตัดสินใจ และสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และ 5) มีทักษะในการใช้เครื่องมือในการผลิตสื่อทางเทคโนโลยีสื่อประสม (คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2555) หลักสูตรนี้ได้กำหนดผลการเรียนรู้ 5 ด้านของนักศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การศึกษาครั้งนี้ได้นำรายการผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านข้างต้นมาจัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาของสาขาวิชานี้เพื่อนำไปสู่การเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. พื้นฐานการศึกษาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีรับนักศึกษาพื้นฐานการศึกษาที่แตกต่าง คือ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือการศึกษาระดับพื้นฐาน นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือการอาชีวศึกษาและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และนักศึกษา

ที่สำเร็จการศึกษาจากการศึกษานอกโรงเรียนอย่างไรก็ดี การวิจัยนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งการจัดการศึกษาทั้ง 2 ประเภทนี้ มีการเน้นการพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกัน ซึ่งสามารถสรุปโดยสังเขป ได้ดังนี้

2.1 นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554: 8) ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเยาวชนไทยที่เน้นการสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ที่มีการใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต อันจะนำไปสู่การพัฒนาหน้าที่การงานและการพัฒนาคุณภาพชีวิตส่วนตนและครอบครัว และเพื่อสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนในอนาคต ทั้งนี้ ได้กำหนดมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 6 มาตรฐาน ได้แก่ 1) ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ 2) ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ 3) ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 4) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล 5) ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร และ 6) ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

2.2 นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

อุดมการณ์ในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2558: 107-108) คือ การ

จัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระได้ ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดยุทธศาสตร์ 4 ประการ ได้แก่ 1) ยกย่องคุณภาพผู้เรียนเข้าสู่มาตรฐานสากล 2) เพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพให้เพียงพอต่อความต้องการของประเทศ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดอาชีวศึกษา และ 4) เพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการให้มีมาตรฐานและคุณภาพโดยใช้หลักธรรมาภิบาล โดยมีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะวิชาชีพทั้งในส่วนของเนื้อหาหลักสูตรและความร่วมมือกับหน่วยงานภาคเอกชนในการฝึกอาชีพให้นักศึกษา จะเห็นได้ว่า การอาชีวศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างทักษะและคุณลักษณะที่ตอบสนองต่อสถานการณ์ปัจจุบันให้กับนักศึกษา จึงทำให้นักศึกษาสามารถนำทักษะและคุณลักษณะที่มีไปใช้ในการดำรงชีพและหรือศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาที่มีพื้นฐานแตกต่างที่ได้รับการปลูกฝังในเชิงวิชาการ และได้รับการฝึกวิชาชีพ จึงเป็นสิ่งที่ยังขาด และสถาบันอุดมศึกษาควรให้ความสำคัญอย่างยิ่ง การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งทำการศึกษาผลการเรียนรู้ทั้งก่อนและหลังเข้ารับการ

ศึกษาของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มนี้ เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้ไปสู่การเสนอแนวทางการจัดการศึกษาที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ
2. เสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในการพัฒนานักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

เนื่องจากสาขาเทคโนโลยีมีเดียเพิ่งเปิดดำเนินการเรียนการสอนได้เพียง 2 ปี ดังนั้นประชากรที่สามารถทำการศึกษาได้จึงมีเพียงนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 17 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาหญิง 2 คน และนักศึกษาชาย 15 คน ดังนั้น การวิจัยนี้จึงไม่ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการของนักศึกษาที่มีเพศสภาพแตกต่างกัน การศึกษาทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาโดยใช้ตารางของยามาเน่ (Yamane, 1967) ที่ระดับความน่าเชื่อถือ 95% ทำให้ได้ตัวอย่าง จำนวน 16 คน ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือ

ของการวิจัยนี้ คือ แบบสัมภาษณ์อาจารย์ และแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องตามกรอบการวิจัย โดยข้อความในแบบสอบถามแบ่งเป็นก่อนและหลังเข้ารับการ ศึกษา และมีค่าความเชื่อมั่นทางสถิติ เท่ากับ 0.99 การวิจัยนี้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยให้นักศึกษาปีที่ 2 หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีมีเดียมีเดีย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) ตอบแบบสอบถาม ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2558 จำนวนแบบสอบถามที่ได้คืน เท่ากับ 16 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็น 2 ตอน โดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที ดังนี้

1. ภาพรวมของผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

ผลการเรียนรู้ในภาพรวมของนักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาแตกต่างกัน สามารถสรุป ได้ดังนี้

1.1 ผลการเรียนรู้ในภาพรวมของนักศึกษา ก่อนเข้าศึกษา

ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม ก่อนเข้ารับการ ศึกษา แสดงไว้ในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 ผลการเรียนรู้ในภาพรวมของนักศึกษา ก่อนเข้ารับการศึกษา

ผลการเรียนรู้	วุฒิการศึกษา	$\bar{X}$	SD	ความหมาย	t
คุณธรรม จริยธรรม	มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.29	0.69	ปานกลาง	0.97
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	3.02	0.67	ปานกลาง	
ความรู้	มัธยมศึกษาปีที่ 6	2.75	0.74	ปานกลาง	0.14
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	2.71	0.57	ปานกลาง	
ทักษะปัญญา	มัธยมศึกษาปีที่ 6	2.94	0.93	ปานกลาง	1.46
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	2.46	0.64	น้อย	
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.12	0.60	ปานกลาง	1.53
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	2.68	0.81	ปานกลาง	
ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสาร และเทคโนโลยี	มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.17	0.47	ปานกลาง	2.49
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	2.55	0.73	ปานกลาง	

* $p > 0.05$ และ ** $p > 0.01$

ตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ ด้านทักษะปัญญาในระดับน้อย ในขณะที่นักศึกษา จากมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ ด้านนี้ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตาม ผลการ วิเคราะห์ค่าที่แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่ม

มีผลการเรียนรู้ในทุกด้านก่อนเข้ารับการศึกษาไม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2 ผลการเรียนรู้ในภาพรวมของ นักศึกษาหลังเข้าศึกษา

ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม ภายหลังจากเข้าศึกษา ได้แสดงไว้ในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 ผลการเรียนรู้ในภาพรวมของนักศึกษาภายหลังจากเข้ารับการศึกษา

ผลการเรียนรู้	วุฒิการศึกษา	$\bar{X}$	SD	ความหมาย	t
คุณธรรม จริยธรรม	มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.94	0.58	มาก	-1.55**
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	4.22	0.27	มาก	
ความรู้	มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.82	0.56	มาก	-1.71**
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	4.10	0.20	มาก	
ทักษะปัญญา	มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.91	0.59	มาก	-0.22**
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	3.95	0.24	มาก	
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	มัธยมศึกษาปีที่ 6	4.12	0.62	มาก	-0.69**
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	4.23	0.08	มาก	
ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี	มัธยมศึกษาปีที่ 6	4.16	0.41	มาก	-0.25*
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	4.19	0.20	มาก	

* $p > 0.05$ และ ** $p > 0.01$

ตาราง 2 แสดงว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ค่าที่ พบว่า นักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการเรียนรู้ดีกว่า นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพในทุกด้าน โดยมีผลการเรียนรู้ดีกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะปัญญา และทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และดีกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

2. ผลการวิเคราะห์รายการผลการเรียนรู้ ภายหลังจากเข้ารับการศึกษา

ผลการวิเคราะห์รายการผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ภายหลังจากเข้ารับการศึกษา จำแนกรายด้าน ได้ดังนี้

2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม จำนวน 28 รายการ นักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ดีกว่า นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 25 รายการ ในจำนวนนี้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 รายการ ได้แก่ ไม่ลักขโมย ไม่ติดเกมส์ และใช้เวลา กำลังกาย และกำลังใจกับกิจกรรมช่วยเหลือสังคม อย่างไรก็ตาม นักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ดีกว่า นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 3 รายการ และดีกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 รายการ คือ เคารพในสิทธิของผู้อื่น

2.2 ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้ จำนวน 13 รายการ นักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ย

ผลการเรียนรู้ดีต่อยกกว่านักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 11 รายการ ในจำนวนนี้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 รายการ ได้แก่ มีความรู้และทักษะด้านการงานอาชีพและเทคโนโลยี สามารถอธิบายกฎพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ และสามารถผสมผสานความรู้ด้านเทคโนโลยีมีผลดีมีเดียวกับศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และอีก 1 รายการมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ 0.01 คือ สามารถแก้ปัญหาด้วยวิธีที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม นักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ดีกว่านักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 2 รายการ ในจำนวนนี้ดีกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 รายการ คือ สามารถอธิบายการประยุกต์ใช้ทักษะในการแก้ปัญหา

2.3 ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา จำนวน 13 รายการ นักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ดีต่อยกกว่านักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 8 รายการ ในจำนวนนี้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 รายการ ได้แก่ สามารถสืบสวนประเด็นปัญหา และสามารถสืบค้นข้อมูลและแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง และอีก 1 รายการมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ 0.01 คือ สามารถรวบรวมประเด็นปัญหาและความต้องการ อย่างไรก็ตาม นักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ดีกว่านักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 4 รายการ นอกจากนี้ ค่าเฉลี่ยของผลการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน 1 รายการ คือ สามารถแจกแจงประเด็นปัญหา

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จำนวน 14 รายการ นักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ดีต่อยกกว่านักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 7 รายการ โดยเป็นที่น่าสังเกตว่าส่วนใหญ่เป็นรายการเกี่ยวกับความรับผิดชอบและการปฏิบัติงาน ได้แก่ สามารถริเริ่มแสดงประเด็นแก้ไขสถานการณ์เชิงสร้างสรรค์ สามารถวางแผนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างสอดคล้องกับวิชาชีพ สามารถรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างสอดคล้องกับวิชาชีพ มีความรับผิดชอบในการทำงานตามที่มอบหมายทั้งงานบุคคลและงานกลุ่ม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในฐานะผู้นำ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในฐานะผู้ตาม และสามารถวางตัวได้อย่างเหมาะสมกับความรับผิดชอบ อย่างไรก็ตาม นักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ดีกว่านักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 7 รายการ ในจำนวนนี้ดีกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 1 รายการ คือ รับผิดชอบด้านความปลอดภัยในการทำงาน สำหรับอีก 6 รายการที่เหลือ เกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์ ได้แก่ สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนที่หลากหลาย สามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ความรู้ในสาขาวิชาชีพสื่อสารต่อสังคมในประเด็นที่เหมาะสม สามารถแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม สามารถช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่างๆ และรักษาภาพแวดล้อมของสังคม

2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 10 รายการ นักศึกษาจาก

มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ดีกว่านักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 8 รายการ ในจำนวนนี้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ สามารถใช้เครื่องมือการคำนวณ เพื่อประกอบวิชาชีพในสาขาที่เกี่ยวข้องได้ อย่างไรก็ตาม นักเรียนจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ดีกว่านักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 2 รายการ ที่ดีกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ สามารถสื่อสารข้อมูลทางการพูด และสามารถใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีมัลติมีเดีย เพื่อประกอบวิชาชีพในสาขาที่เกี่ยวข้องได้

3. ผลการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน

ผลการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชา พบว่า เมื่อเริ่มเข้าเรียน นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพมีทักษะความรู้ และปัญญาดีกว่านักเรียนจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 แต่ภายหลังเข้ารับการศึกษ พบว่า นักเรียนจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการเรียนรู้ดีกว่านักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพในทุกด้าน

อภิปรายผล

ผลการเรียนรู้ก่อนเข้ารับการศึกษ ของนักเรียนที่มีพื้นฐานแตกต่างกันที่แสดงว่า นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพมีผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญาในระดับน้อย แต่ภายหลังเข้ารับการศึกษ ของนักเรียนจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลับมีผลการเรียนรู้ดีกว่าในทุกด้าน และแทบทุกรายการ จึงเป็นที่น่าสังเกตว่า เกณฑ์ประเมินผลการเรียนรู้ส่งผลต่อการพัฒนาบุคคลได้น้อยกว่า การสร้างคุณลักษณะให้เกิดขึ้นภายในบุคคล กล่าวคือ นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพได้รับการฝึกทักษะวิชาชีพที่เน้นการตอบสนองต่อสภาพแท้จริงของสังคมและเศรษฐกิจ จึงเป็นกลุ่มที่มีพัฒนาการทางคุณลักษณะเฉพาะที่เหมาะสมและสอดคล้อง

กับสภาพการณ์มากกว่านักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เน้นวิชาการที่ไม่ตอบสนองกับสภาพความเป็นจริงในสังคมและเศรษฐกิจ ดังนั้น การจัดการศึกษาของประเทศจึงควรส่งเสริมการอาชีวศึกษาตามที่รัฐบาลมีนโยบายในขณะนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2558: 107-108)

ข้อค้นพบเกี่ยวกับรายการผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่น้อยกว่านักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ มากถึง 25 รายการจาก 28 รายการ และในจำนวนนั้นน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ไม่ลักขโมย ไม่ติดเกมส์ และให้เวลา กำลังกายและกำลังใจกับกิจกรรมช่วยเหลือสังคม ทำให้เห็นว่า การจัดการศึกษาที่เน้นวิชาการไม่สามารถเพิ่มภูมิคุ้มกันจากอาชญากรรม และไม่สามารถปลูกฝังจิตสำนึกให้กับนักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังนั้น การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงควรเพิ่มการฝึกทักษะที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตจริงได้

เมื่อพิจารณาผลการเรียนรู้ด้านความรู้ และทักษะทางปัญญาที่พบในข้อมูลเบื้องต้นว่า นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพดีกว่านักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ถูกปลูกฝังความรู้เชิงวิชาการ แต่ภายหลังเข้ารับการศึกษกลับพบว่า นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพมีผลการเรียนรู้ในทั้งสองด้านนี้ดีกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 2 รายการที่เน้นการรวบรวมประเด็นและแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม และดีกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 5 รายการที่เน้นการแสวงหาความรู้ การสืบสวนประเด็นปัญหา และการบูรณาการศาสตร์ ดังนั้น ข้อค้นพบนี้จึงช่วยยืนยันประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่ปลูกฝังคุณลักษณะที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน ดีกว่าการเน้นเนื้อหาวิชาการที่ไม่สามารถสร้างคุณลักษณะที่พึง

ประสงค์ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, 2554: 8) อย่างไรก็ตาม นักศึกษา
จากมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการ
อธิบาย และสื่อความเป็นภาษาต่างประเทศ ได้ดี
กว่านักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ข้อค้นพบข้างต้นทำให้เห็นว่า นักศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพมีผลการเรียนรู้ดีกว่า
นักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังนั้น การจัดการ
เรียนการสอนควรจัดแยกนักศึกษาสองกลุ่มนี้ เพื่อ
อาจารย์จะได้เติมเต็มทักษะที่ยังพร่องได้อย่าง
เต็มที่ให้กับนักศึกษาจากมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดย
เฉพาะทักษะวิชาชีพ การทำงาน การปกครองตน
และความรับผิดชอบ ในขณะที่นักศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพควรได้รับการพัฒนาทักษะ
ด้านการสื่อความ และการจัดการเรียนการสอน
ควรมุ่งเน้นการสร้างเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์
มากกว่าการเน้นการท่องจำเชิงวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

- คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (2555). *หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีมีเดีย*. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขต สุรินทร์.
- ไทยพับลิกเซ็น. (ธันวาคม 2558). *การศึกษาเพื่อความมั่งคั่งของประเทศ แบบอย่างของเยอรมนีและ ญี่ปุ่น*. เข้าถึงได้จาก <https://thaipublica.org/2017/07/pridi56/>.
- วีระวรรณ ศรีตะลานุคค์. (2558). *บัณฑิตคุณภาพสร้างได้อย่างไร*. กรุงเทพฯ: บริษัทโมเดิร์น เซ็นเตอร์ฟิล์ม จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัยเพื่อการประกันคุณภาพภายใน*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2558). *มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 หลักเกณฑ์และ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพในการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 และที่ปรับปรุงแก้ไข และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

ข้อค้นพบข้างต้นช่วยยืนยันถึงความ
สำเร็จและการพัฒนาประเทศอย่างถูกต้องของ
ทั้งประเทศเยอรมันและญี่ปุ่นในการส่งเสริม
การอาชีวศึกษา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศ
เยอรมันที่แยกการศึกษาของสายวิชาการออกจาก
สายวิชาชีพ (ไทยพับลิกเซ็น, 2558)

ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรประยุกต์ใช้
ความสำเร็จของทั้งสองประเทศดังกล่าว อีกทั้ง
พิจารณาประยุกต์การจัดการศึกษาที่เน้นความ
หลากหลายทางวัฒนธรรมเช่นประเทศสิงคโปร์
(Singapore Management University, 2016)
เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่บัณฑิตได้เข้าสู่
ตลาดแรงงานที่มีความชำนาญการสูง และ
สามารถทำงานในสภาพที่มีความหลากหลาย
ทางวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Singapore Management University. (2016). *Singapore Management University*. Retrieved from <https://www.hotcourses.in.th/study/singapore/school-college-university/singapore-management-university-smu/72433/international.html>.

Yamane, T. (1967). *Statistics: an introductory analysis*. New York: Harper and Row.